

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 —8611 610
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

25 Ocak 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/6689
9298

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'NİN
TBMM 7/6689 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Türkiye'nin, Avrupa Birliği'nden ithal ettiği katı atık miktarı, yıllara göre artış göstererek ciddi boyutlara ulaşmıştır. Türkiye 2021 yılında, AB'nin en çok katı atık gönderdiği ülke olmuştur. Avrupa Birliği istatistiklerine göre Türkiye, 2021 yılında 14,7 milyon ton katı atık ithal ederken Türkiye'yi izleyen ülkelerden Hindistan 2,4 milyon ton; Mısır ise 1,9 milyon ton katı atık ithalatı gerçekleştirmiştir. Atık ithalatında, Türkiye'nin kendisini izleyen ülkeler ile arasındaki ciddi fark, ülkemizde katı atıkların geri dönüştürülmesi hususundaki faaliyetlerin sıkı bir şekilde denetimini gerektirmektedir.

1-Türkiye, 2022 ve 2023 yılının Ekim ayına kadar, hangi ülkelere kaç ton ve ne çeşit katı atık ithal etmiştir?

2-İthal edilen katı atığın geri dönüştürülme oranı nedir? Bu atıkların insan sağlığına ve çevreye zararlı olup olmadıkları bakanlıkça değerlendirilmekte midir?

3-İthal edilen katı atığın ne kadarını plastik atıklar oluşturmaktadır?

4-Türkiye'de katı atık sektöründe faaliyet gösteren kaç firma vardır? Bu firmalar kaç tesiste faaliyet göstermektedir?

5-Katı atık dönüşüm tesisleri, geri dönüştürülemeyen plastik atıkları hangi yolla imha etmektedir?

6-Türkiye'de kaç katı atık düzenli depolama tesisi mevcuttur?

7-Bakanlığın geri dönüşüm tesislerine yönelik denetimlerinin esas ve usulleri nelerdir?

8-Denetim mekanizmasının etkili işletilmesi gereken bu sektörde, firmaların çevre zararına sebep verip vermedikleri ne sıklıkla denetlenmektedir?

CEVAP

Ülkemizde tehlikesiz atık ithalat işlemleri Ticaret Bakanlığı tarafından her yıl yayımlanan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğine göre yürütülmektedir. Kaynağı, içeriği ve kalitesi belirsizlikler içeren karışık türde plastiklerin ithalatı yasaktır. Mezkûr mevzuat kapsamında atık plastik haricinde geri dönüşüm yapılmak üzere metal hurda, atık kâğıt, atık cam, tekstil atıkları vb. gibi atık çeşitleri de ithal edilip ekonomik değere haiz ürünler elde edilmektedir.

İthalatına izin verilen atıkların toplam miktarı 2022 yılı için 2.17 milyon ton olup; 2023 yılı ekim ayına kadar yapılan toplam ithalat miktarı ise 1.29 milyon tona gerilemiştir.

Plastik atık ithalatı geri dönüşüm amaçlı yapılmakta olup, yakma ve bertaraf amaçlı plastik atık ithalatı yasaktır. Ayrıca ithal edilecek atık plastiklerdeki kontaminasyon oranı %1 ile sınırlandırılarak, temiz ve geri dönüşüm verimi yüksek atık ithalatı yapılması sağlanmıştır.

Çoğunlukla Avrupa ülkelerinden olmakla birlikte dünyanın muhtelif ülkelerinden atık ithalatı yapılmakta olup, gümrüklerde ve tesislerde yapılan sıkı denetimler sayesinde 2022 yılında da temiz ve geri dönüşüm verimi yüksek plastik atıkların ithalatına müsaade edilmiştir.

Türkiye’de tehlikeli ve tehlikesiz atık geri kazanım konusunda faaliyet gösteren 3184 adet lisanslı tesis bulunmaktadır.

Geri dönüşüm tesislerinden çıkan bakiye atıklar yine Çevre İzin ve Lisans Belgesi bulunan tesislere gönderilmektedir.

Türkiye’de Düzenli Depolama - 1. Sınıf (Tehlikeli Atık Düzenli Depolama), Düzenli Depolama - 2. Sınıf (Belediye Atıkları ve Tehlikesiz Atık Düzenli Depolama) ve Düzenli Depolama - 3. Sınıf (İnert Atık Düzenli Depolama) olmak üzere toplam 97 adet düzenli depolama tesisi bulunmaktadır.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20' nci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise 15' nci maddesi kapsamında kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır.